Pilizota Szandra (Murron Skeats)

Az ördög vigyen el, Ned!

részlet

2. fejezet: Hispaniola, Gonâve-öböl

Pour Lowhter

Nem fizetek önnek, vous cochon[1.] Nincs az ezüstnemű, nincsenek rabszolgák. Mais hálás vagyok Önnek és nem röstellem mutatni. Ön találkozni fog avec vous amis[2.] Készüljön. Az angol, a francia vagy a spanyol royale flotta várja Önt. Ön majesztás[3] lesz. Fölmagasztalják Önt. A háromlábú kancára.

Joseph Brioux-Poilly

*

Ned korábbi „fényét" visszanyerve lépett partra a nevezetes Hispaniola szigeten, Port-au-Prince kikötőjétől harminc mérföldre. Visszanézett a távolodó csónakra, amely esetlenül bukdácsolt a hullámok között a Delivery felé, evezőpadján az egyik tüzérrel. Kellemetlen endelgés[4] fogta el, de elnyomva balsejtelmeit elindult Brioux-Poilly latifundiuma[5] felé.

Fülsértő rikoltozás zúdult rá a masszív testté sűrűsödő lombokból. Ned izzadt, mint a disznó.

Egy meredélyhez érkezett, a szélén keskenyen kitaposott ösvény sárgállott, a lejtő alján gyors sodrú folyó tombolt. Lecsúszott a partra. Térdelve pocskolta arcába a vizet.

Reccsenés szakította ki az „elmélkedéséből". Felsandított. A fölé hajló vastag, korhadt ág megadta magát a sorsnak. Nednek annyi ideje sem maradt, hogy megnyikkanjon. A világ olyan sötétségbe borult, amilyen a szerencsétlenek bőre a rabszolgapiacon.

*

Az erdő színe és fonákja zajokkal szuszakolta tele az éjszaka rongyos batyuját. A bikamadár, a bagoly, a majmok, a bőregerek huhogtak, visítottak, vonyítottak: lanmó, lanmó, lanmó.[6]

– Még élek! – riadt fel Ned a saját ordítására, ám a lidércnyomás folytatódott. A néger öregasszony a vastag törzsű fából bukkant elő. Leveleket szórt a tűzbe és azok csípős szaggal hamvadtak el:

– Lanmó, lanmó, lanmó....

– Boszorkányság!

Pilizota Szandra 1976-ban született Dunaújvárosban, jelenleg is ott él, vagontakarítóként dolgozik. 2012-ben saját néven megjelent Szaké c. haikukötete után Murron Skeats álnéven publikált európai történelem ihlette regényeket, több másik álnéven folyóiratokban közöl verset és prózát egyaránt.

1. vous cochon – maga disznó, franciául
2. avec vous amis – a barátaival
3. majesztás – méltóságos
4. endelgés – émelygés
5. latifundium – birtok, latinul
6. lanmó – halál, haiti kreol

A nő rá sem hederített.

– Lanmó. Zső – mutatott magára Ned. – Lanmó de Monsieur Brioux-Poilly.

– Monsieur. Move Nonm[7] – úgy tűnt, hogy az öregasszony megértette a rissz-rossz kreol retyegést.

– Move? – Ned nem ismerte ezt a szót. – Move? Hol?

– Move Nonm, move voyas[8] – intett az öregasszony Ned háta mögé.

– Voyas. Pontosan – szedelőzködött, miközben a tarkójába bele-belehasított a fájdalom. A dereka lassan hajlott, ahogy felnyalábolta a fegyvereit. Az öregasszony forró batyut nyomott szabad kezébe. Ned a szemöldökét felhúzva kukucskált bele. A gyomra korgott a lepények illatától. Lehunyta a szemét. Annyi chivét[9] tömött a szájába, amennyit csak bírt. Mire felocsúdott, az öregasszony eltűnt. Csak a tűz pattogott.

*

A nyakad van a hurokban vagy a lábad? E világot a magasból sose lássad! – javallotta a rabszolgavadászok mondása. Ned és a tengerészcsizmái fütyültek rá. Arra eszmélt, hogy a zöld lián a bokájánál fogva felrántja. Úgy lógott a fán, mint egy fürt gyümölcs. A batyuja – a maradék lepényekkel – a filodendronok közé bucskázott.

„Lanmó, a move francúz, a boszorkányság! Átkozott a perc, amikor partra szálltam!" – dühöngött magában. Fél kézzel kapaszkodott a liánba, miközben levágta a kötelékeket a lábáról. A derekába akkora fájdalom hasított, hogy kénytelen volt lehasalni. Ez hozott neki szerencsét, nem a Move Nonm. Hat árnyék csörtetett a csapdához. Francia és kreol nyelven hablatyoltak. Brioux-Poilly semmirekellő kutyamosói lehettek. Szaporán káromkodott az, amelyik megpillantotta a tönkretett kelepcét. Egy másik egy nonmról dünnyögött, mielőtt parancsot adott volna a szökevény keresésére:

– Serchez!

„Kutassatok! Én meglelem az uratokat!" – húzódott Ned a kétrőfnyi széles levelek alá.

*

A forró, párás éjszaka vihart jósolt. A füstkarikák – Monsieur Brioux-Poilly pipájából – szellemként illantak a távoli dobszó felé. Az uraság éppen rálátott az udvarház előtti kertre a verandáról.

„Megint a rabszolgák! Ördögök!" – oldotta meg az ingét, és rosszkedv olajozta barnára az ábrázatát.

Az ültetvényes élete valójában nem volt fenékig tejfel. A gyarmatok okádták a szerencselovagokat, akikkel trafikálni egyet jelentett a csőddel. A feketék engedetlenkedtek, megszöktek vagy miszlikbe aprították a munkafelügyelőket.

7. move nonm – rossz férfi, haiti kreol
8. move voyas – rossz út, haiti kreol
9. chive – jukkalisztből és vízből készült lepény

Az idő árnyéka bandukolt a világos kavicsokkal felszórt ösvényen. Joseph feltápászkodott a kecskelábú karosszékből. A falnál árválkodó lámpást felkapva sietett le a lépcsőn. Meghúzta a rumos kulacsát és jóízűen cuppantott.

– Tiika! – hívta néger szeretőjét, ám a túlságosan reszelős torokköszörülés nem származhatott egy nőstényszertől. Joseph először keresztülnézett az obskúrus alakon.

– Mister? – mérte végig gúnyosan Ned a csigazabálót.

– Monsieur. Ki vagy? Hogy jutottál ide? – törte kerékbe az angolt.

– Átrepültem a falon. Zső szí lő tonn bonn hőr.[10]

– Inkább a halál! – grimaszolt az uraság.

– A halál jobb, mint egy üzlet?

– Üzlet? – Sejtette, hogy egy visszautasíthatatlan ajánlatról eshet szó. Visszautasíthatatlan, ha még élni szeretne.

– Lowther halott. A Delivery az enyém. Fizess és vidd az árut.

– Látni, fizetni, vinni. Mais most pihen. Üzlet holnap.

Ned maga sem tudta, miért engedett a halogatásnak.

*

Dobszó úszott be a nyitott ablakon elűzve nemcsak a moszkitókat, hanem Ned álmát is. A férfi reszketve ücsörgött a kecskelábú asztalnál. Talán utolérte az igazi rontás. Nem holmi házibönkös[11] vagy kókár,[12] amivel az ostoba gyermekeket ijesztgetik. Hiába kényszerítette magát maradásra az elméjével, a lábai elvitték. Ki a házból, a rabszolgaszállás irányába. Egy fertályórai gyaloglás után tisztán látta a magas és csillagokat rabló tüzet a fák takarásán túl. A rothadás csípős bűze barangolta be a tájat. Már csak az a néger boszorka hiányzott az erdőből, ha ugyan nem a képzelete játszadozott Neddel. Egy dolog bizonyos: a tűz igazi volt. Mint itt.

A föld a dobok ütemére rázkódott. Ned bevágódott a buzjásba. Majdnem imádkozásra vetemedett félelmében. Olybá tűnt, hogy a dübörgés és a rikoltozás körülötte lüktet, mint egy eves seb. Verejtékezve lesett a leveles ágak szövedékéből. A tekintete találkozott egy fekete boksáéval.[13] A jószág szemei kimeredtek. Kétségbeesetten hányta-vetette magát a tébolyultan táncoló férfiak és nők között. Egy koromfekete némber odaszökkent hozzá. Az állat pofája elveszett a gyapjas hajzuhatagban. Kés villant. A kecske összerogyott és a vér szétspriccelt a torkából. A nő pupillája üresen révedt a semmibe vagy talán Nedre. Kántálni kezdett valami szörnyűséges ráolvasást. Szégyen ide, szégyen oda, Ned ekkor iszkolt el. A halál – lanmó – várt a fehérekre. Akár a boksára. Ned nem bánta volna, ha Brioux-Poilly uraság a macheték harmincadján végzi, de önmagának más sorsot szánt. Nem félte az Istent. Ám az igazi Gonoszt igen, amit ezek a sátánfajzatok szabadítottak erre az amúgy is nyomorult világra.

10. Zső szí lő tonn bonn hőr – Je suis le ton bon heur – Én vagyok a szerencséd (hibásan)
11. házibönkös – reverendás házimanó
12. kókár – mumus
13. boksa – fiatal bakkecske